

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

АЛЬМАНАХ

**ОСВІТНІЙ АЛЬМАНАХ
ЗБІРНИК СТУДЕНТСЬКИХ
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
(Інтернет видання)**

Випуск 8

2025

Львів – 2025

УДК 378.091.212(050)

Рекомендувала до друку Вчена рада факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 8 від 26 березня 2025 року)

Укладачі

Світлана Кость, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної
освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Упорядник

Наталія Мачинська, доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка.

Рецензенти

Олена Квас, доктор педагогічних наук, професор.

Марія Стахів, кандидат педагогічних наук, доцент.

*Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність
фактів та покликань а також використання технік плагіату та реферативної
компіляції матеріалів, скопійованих з Інтернет-видань,
несуть автори статей.*

Збірник студентських наукових праць «Освітній альманах» [вступ. слово, упоряд., заг. редак. Наталії Мачинської]. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2025. 8. 278.

Збірник містить наукові дослідження здобувачів вищої освіти України та Чеської Республіки. Наукові публікації присвячені актуальним темам педагогіки та методик навчання, зокрема автори розкривають: теоретико-прикладні аспекти української та зарубіжної наукової спадщини педагогів; провідні інноваційні течії сучасної педагогічної науки; проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти та методик викладання навчальних дисциплін; новаторські підходи до організації діяльності педагога та діяльність вчителя-асистента в інклюзивному освітньому середовищі; особливості адаптації студентів до умов навчання в період війни. Також у збірнику подано апробації результатів курсових та магістерських робіт.

© Львівський національний
університет імені Івана Франка, 2025

Студентам було запропоновано прослухати вальс Йогана Штрауса, який якраз допомагає зменшити відчуття тривоги. Під час прослуховування треба було передати свої відчуття у вигляді малюнків, різних ліній, форм та кольорів. Після завершення учасники проходили анонімне опитування.

По закінченню вправи у студентів спостерігалось покращення настрою. Візуалізація звуків допомогла глибше усвідомити власні почуття, зняти напругу та розслабитись. Більшість відзначила, що відчули внутрішній спокій та гармонію. Мелодія сприяла релаксації, а малювання допомогло структурувати емоції та знизити рівень стресу. Отже, дана методика може бути ефективним інструментом для саморегуляції та емоційного розвантаження.

Висновки. Використання музичних та арттерапевтичних методик є ефективним підходом для покращення психоемоційного стану студентів, оскільки сприяє зниженню рівня стресу та підвищенню психологічної стійкості. В поєднанні ці методики дозволяють студентам легше висловити власні почуття та знаходити внутрішню рівновагу. Таким чином, дані методики можуть бути важливим інструментом підтримки психоемоційного стану студента в освітньому середовищі.

Список використаних джерел

1. Буркало, Н. І. (2019). Арт-терапія в сучасній психології. *Psychological journal*, 5(9), 189-204.
2. Герман, Н. І., & Панченко, В. В. (2012). Вплив музики на особистість. *Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки*, (36), 319-324.
3. Дяченко, О. О., & Шахов, В. І. (2024). Арттерапія як засіб психологічної підтримки для внутрішньо переміщених жінок. *Habitus*, 67, 147-153.
4. Нерубасська, А. О., & Шепелєва, В. С. (2023). Вплив музкотерапії на психологічний стан людини. *Habitus*, 47, 200-203.

доктор педагогічних наук, професор,
Мукачівський державний університет, Україна

Гаврилюк А.М.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта,
Мукачівський державний університет, Україна.

ФОРМУВАННЯ ЧИТАТСЬКОЇ ГРАМОТНОСТІ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Метою роботи є дослідити особливості формування читатської грамотності в учнів початкової школи, визначити ефективні методи та прийоми розвитку навичок осмисленого читання, а також окреслити роль учителя у стимулюванні інтересу до читання та розвитку критичного мислення молодших школярів.

Основний текст. Читацька грамотність є ключовою компетентністю, яка визначає успішність навчання учнів початкової школи та їхню подальшу освіту. У сучасних умовах важливо не лише навчити дітей техніці читання, а й сформувати вміння розуміти, аналізувати та критично осмислювати тексти. Читатська грамотність охоплює три основні аспекти: техніку читання (швидкість, правильність, виразність), розуміння прочитаного (аналіз, узагальнення, встановлення логічних зв'язків) і критичне мислення (вміння ставити запитання до тексту, формулювати власну думку). Для її формування необхідно використовувати різноманітні методи та прийоми, які стимулюють інтерес учнів до читання та сприяють глибокому опрацюванню текстів.

Одним із ефективних підходів є застосування ігрових методів, які роблять процес читання цікавим і захопливим. Літературні ігри («Закінчи речення», «Хто сказав ці слова?») сприяють розвитку розуміння тексту, а читання з передбаченням допомагає розвивати здатність прогнозувати події за заголовком

чи ілюстраціями. Рольове читання, коли діти інсценізують уривки текстів, покращує не тільки техніку читання, а й усне мовлення.

Використання інтерактивних технологій також є важливим аспектом сучасного освітнього процесу. Читання з маркуванням тексту (наприклад, позначки «+» – цікаво, «?» – не зрозуміло, «!» – важливо) допомагає дітям зосереджувати увагу на ключових моментах. Робота з інтерактивними книгами, електронними додатками та створення ментальних карт сприяє візуалізації змісту тексту та глибшому його усвідомленню.

Ще однією важливою стратегією є розвиток критичного мислення. Учитель має навчати дітей формувати запитання до тексту (хто? що? коли? чому?), визначати основну думку, переказувати зміст своїми словами, аналізувати героїв та їхні вчинки. Такі вправи допомагають учням усвідомлено сприймати інформацію та робити власні висновки. Значну роль у формуванні читацької грамотності відіграє робота з різножанровими текстами, зокрема з художніми, науково-популярними, інструктивними, публіцистичними матеріалами. Читання текстів різних стилів і жанрів допомагає дітям навчитися виділяти ключову інформацію, порівнювати факти, робити узагальнення та застосовувати отримані знання в реальному житті. Важливо також розвивати в учнів стратегії самостійного читання та навчати їх ефективним способам роботи з текстом, таким як складання плану, формулювання основних тез і переказ прочитаного.

Роль учителя у формуванні читатської грамотності є визначальною. Він має створювати сприятливе середовище для розвитку інтересу до читання, підбирати тексти відповідно до вікових особливостей дітей, залучати сучасні методи навчання та підтримувати мотивацію учнів. Читатська грамотність – це основа успішного навчання, тому її формування в початковій школі має бути одним із пріоритетних завдань сучасної освіти.

Список використаних джерел

1. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід у сучасній початковій освіті. *Початкова школа*. 2021. № 2. С. 5-10.

2. Гавриш Н. В. Формування читацької компетентності в учнів початкових класів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020. 128 с.
3. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти. Київ: Грамота, 2019. 384 с.
4. Смоляр Л. Г. Розвиток читацьких умінь у молодших школярів: теорія і практика. Київ: Либідь, 2018. 176 с.
5. Державний стандарт початкової освіти (2018) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua>
6. Коршунова О. В. Методика навчання читання у початковій школі. Харків: Основа, 2021. 144 с.
7. Левченко О. П. Ігрові технології у формуванні читацької компетентності молодших школярів. Київ: Генеза, 2020. 112 с.

Тетяна Мельник, студентка групи ФПШ(І)-32с,
факультет педагогічної освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.

Марія Гаврон, студентка групи ФПШ(І)-32с,
факультет педагогічної освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.

Науковий керівник: **Неля Сірант**, канд. пед.наук, доцент, доцент
кафедри початкової та дошкільної освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Актуальність дослідження. Інклюзія – це не просто присутність дітей з особливими освітніми потребами (ООП) в звичайному класі. Це цілісна

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>